

Budapest,
1943.
szept. 15

V. évf.
37. sz.

Egyes
szám ára:
70 fill.

M L L I M

SZERKESZTI
D. MATOLAY
K. CÉGA

Jelenet

a KÁRPÁT FILM

1943-as első szakmai bemutatójának egyik legszebb filmjéből.

Kalotaszegi Madonna (Adorján Éva)

MA ESTE SEMMI ÚJSÁG

A film főszereplője a csodás

Alida Valli

aki teljesen új szerepkörben mutatkozik a közönség előtt.

Partnerei

Carlo Ninchi

Antonio Gandusio

Dina Galli

A darab megkapó realitása a mai modern élet egy darabját adja.

3-IK HÉT FÓRUM

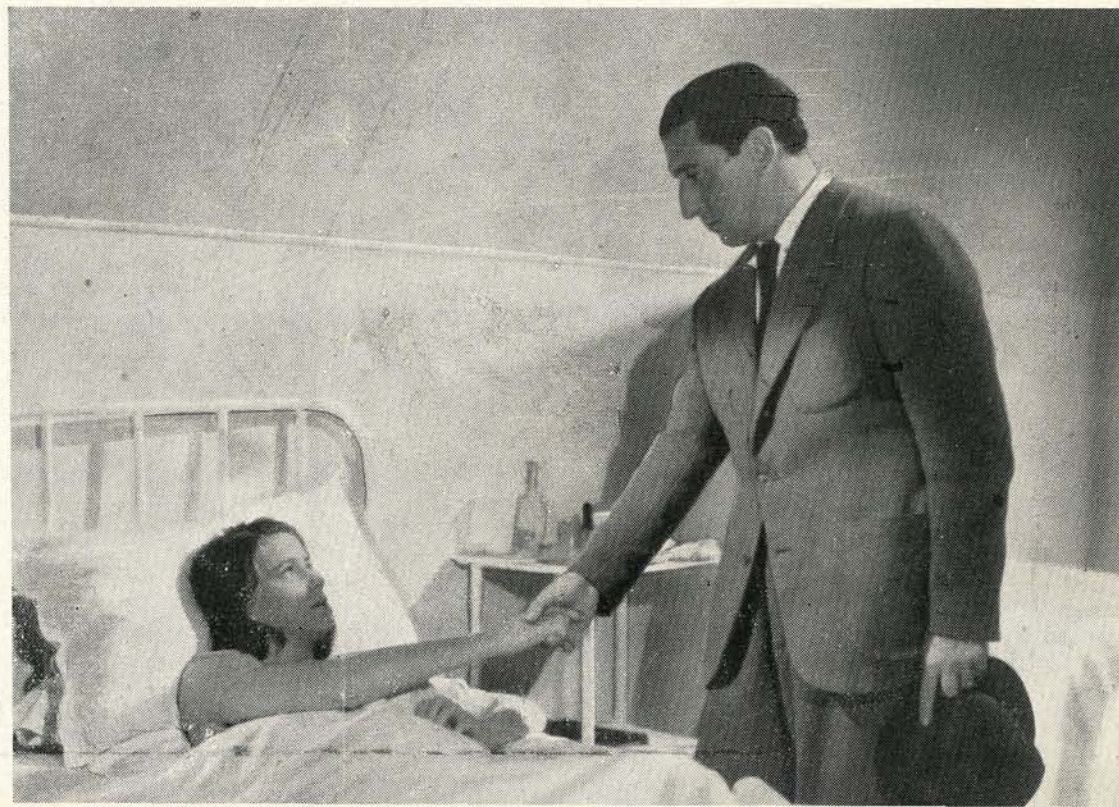
Forgalombahozza :

ESPERIA
FILMFORGALMI RT.

BUDAPEST, VII., ERZSÉBET-KRT. 13.

Telefon : 423-552, 423-555

MAGYAR

film

SZERKESZTI: *Matolay K. Géza*

FILMKAMARAI SZAKLAP
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VII., Erzsébet-körút 13. IV. emelet.
Tel.: 420-796, 426-576. Postatakarékp. csekksz.: 15410.
Előfizetési ár: egy évre 35 pengő, félévre 18 pengő.

V. ÉVFOLYAM 37. SZÁM — MEGJELNIK MINDEN SZERDÁN — BUDAPEST, 1943. SZEPTEMBER HÓ 15

A MAGYAR FILMEK SZINVONALÁNAK EMELÉSE

Írta: Matolay Géza dr.

II.

A múlt héten írt cikkemben foglalkoztam két olyan tényezővel, amelynek hatása nagymértékben oka annak, hogy a magyar filmgyártás a mai, annyit kifogásolt irányba terelődött. Az egyik ilyen tényező a háború, a másik pedig azok a korlátozások és megkötöt-

ségek, amelyek arra készítetik a gyártókat, hogy az étellel minél kisebb közösséget mutató, problémamentes, könnyű fajsúlyú filmeket készítsenek.

Most a többi, hasonló tényezővel kívánok foglalkozni. Ilyen a *nyersanyaghiány*.

A nyersanyaghiány hatása

A háború következtében beállott nyersanyaghiány igen súlyosan érinti a magyar filmgyártást. Régebben is nagy takarékosággal dolgoztunk szegénységünk, szűkre szabott bevételi lehetőségeink, kis nyelvterületünk miatt. Egy-egy magyar film már a múltban is csak 10–14 ezer méter negatív felhasználásával készült ugyanakkor, amikor a német, olasz, francia, angol és más filmek forgatásához 50–80 ezer méter negatív anyagot vettek igénybe. A nagy amerikai gyárak negatívfogyasztása filmenként 80–120 ezer méter volt.

A mai nyersanyagkorlátozás mellett Németországban 40–50 ezer méter negatívot forgatnak le filmenként, Franciaországban pedig 20–25 ezer métert. Nálunk ugyanakkor 8.000 méter negatívval kell elkészítenünk a filmeket. Ez azt jelenti, hogy a felvételeknél és vágásnál elvesző hulladékot leszámítva, átlagosan csak kétszer ismételtük meg a jeleneteket.

Mindenki, aki csak némileg is ért a filmgyártáshoz, tudja, milyen könnyen fordulhatnak elő hibák, rossz mozdulatok, nyelvbottlások, helytelen hangsúlyozások, stb. Ezek a hibák nyersanyaghiányunk miatt nem javíthatók, mert nincs

módunkban a jelenetet újra és újra fényképezni.

Az ilyen hibák elviselhetetlenek olyan filmekben, amelyben *egy-egy mondat hangsúlyán, egy-egy mozdulaton, arcjátékon mulik a hatás*, s ezek adják meg magyarázatát esetleg később következő eseményeknek. *Egyetlen rossz mozdulat, helytelen arcjáték kacagásba fojthatja a legdrámább jelenetet.* Komoly, finom hatásokra felépített

filmeknél tehát lényegesen több nyersanyagra van szükség, mint az egyszerű, humoros bonyodalmakra felépített vígjátékoknál, vagy bohózatoknál.

Ezek a filmek a nevetetés, a könnyű szórakozás célját szolgálják, s ha valamelyik jelenetük nem is tökéletes, a néző észre se veszi nagyon a hibát. *Nevet. Ez a fontos.* S ezt a hatást eléri a kevésbé jó jelenet is.

Addig tehát, amíg ilyen kevés nyersanyag áll rendelkezésre, kevesen mernek vállalkozni úgynevezett nehéz filmek gyártására. Igazán szépet, művészit úgysem tudnának alkotni a mai körülmények között, fél munkát végezni pedig ezen a téren nem szabad. Az igazi nivórombolás az lenne, ha rosszul, hibákkal készítenének filmszámokra épített filmeket.

Egyre szaporodnak a gyártási költségek

Nem kis mértékben terelte a magyar filmgyártást mai irányára felé a költségek mérhetetlen és sokszor indokolatlan szaporodása. A drágulási, illetve drágítási folyamatot a színészek indították el, s ezt követte természetesen mindenki és minden.

A drágulás sok vonatkozásában érthető ugyan, egyes tételeknél azonban túlhajtott és indokolatlan. Van a gyártásnak olyan régebben (3 év előtt) nem számottevő, mellékes tétele, amely 500 pengőről 4000 pengőre, s egy másik, amely ugyancsak 500 pengőről 5500 pengőre emelkedett. A drágulás tehát itt 8–11-szeres. Maga a filmnyersanyag csak körülbelül kétszeresen

drágult meg, de minden egyéb sokszorososan. Ez azt eredményezi, hogy a takarékoskodás a minőség rovására történik.

Mert takarékoskodni kell mindenáron, különben ráfizetést jelentene minden magyar film! A bevételi lehetőségek ugyanis nem növekedtek meg a gyártási költségek szaporodásának arányában. Anyanyira nem, hogy ma a magyar filmgyártást tulajdonképpen a külföldi filmek bevételei táplálják. Ha ez a jövedelem kiesnék, filmgyártásunk egyszerre megállna.

A drágulási folyamattal szemben a gyártók azért tehetetlenek, mert hiányoznak az erős kezek. 45–50 film készül egy év alatt s ezeket a

filmeket csaknem 30 cég készíti. *Olyan versenyfutás van tehát a különböző kis vállalatok között, ami egészségtelen és káros.* Egészen másként alakultak volna a gázsík és egyéb gyártási költségek, ha — mondjuk — tíz erős cég volna csak,

amely kezében tarthatja teljesen az irányítást és éves szerződést adhatna néhány színésznek.

De hát mindez másként van s így meg kell alkudni az adott lehetőségekkel.

Sok az eszkimó és kevés a műterem

A sok gyártó cég más szempontból is egészségtelen helyzetet teremt. *A gyártás színvonalát igen károsan befolyásolja.* Ez ismét olyan tényező, amellyel a már említett okoknál fogva komolyan kell foglalkozni.

A mai rendszer mellett, amikor mintegy évi ötven film elkészítéséhez utálnak ki műtermet, 21 műtermet osztottak szét a honvédelmi és nemzetvédelmi propagandaminisztérium, valamint a Hunnia Filmgyár és a Magyar Filmiroda között, *s a többi 30 műterem oszlik meg a magáncégek között.* Vagyis alig van filmvállalat, amely két műtermet kapott, s így *a legtöbb egy film gyártásával kell, hogy beérje.*

Mit jelent ez a gyakorlatban?

Jelenti azt, hogy a cégek, amelyek folyamatos gyártásra és filmkölcsönzésre rendezkedtek be, *ott állnak a meglehetősen nagyszámú személyzetükkel, s nem tudják kellőképpen foglalkoztatni.* Viszont vannak most alakult, újdonsült vállalkozások, amelyek a megkapott műtermi jogot csak *üzérkedési lehetőségnek* tekintik. Ennek folytán fejlődött ki az a *műterembörze*, amely semmiképpen sem lehet az illetékesek elgondolásának megfelelő.

Más az, ha cégek összeállanak egy film közös finanszírozására és kihasználására, más, ha több cég együttesen tart fenn kölcsönzöt és ismét más, ha valaki a kapott műtermi jogát egyszerűen eladja fix áron, mint valami patentet. Ilyen módon az történik meg, hogy *egyesekek munka nélkül 20—30 ezer pengőt keresnek*, mások, a régi és anyagi obligót vállaló cégeknek, *viszont ugyanilyen összeggel drágábban kezdik meg a gyártást.*

Mondom, az illetékesek nyilván a legjobb szándéktól vezéreltetve osztották ki a már említett módon a műtermeket, az eredmény azonban olyan helyzetet teremtett, amely nem alkalmas a magyar filmek színvonalának emelésére.

Az a cég, amely egy vagy legfeljebb két film gyártásának lehetőségével kénytelen számolni, *értelmezően olyan filmet igyekszik készíteni, amely legalább is nem jelenthet ráfizetést.* Így érkezik el a már felsorolt sok egyéb tényező mérlegelése után a közönség által soha meg nem vetett könnyű filmek gyártásához.

Ezen nem lehet csodálkozni. Ha valakinek évenként csak egyszer, vagy kétszer adatik meg a lehetősége az üzletkötésre, akkor ezen az egy-két üzleten keresztül kell megkeresnie egész évi rezsijét és megélhetését. Ha pedig a saját műtermi jogán kívül még szerez mástól is ílyet, azért súlyos árat kell fizet-

nie. Vagyis a film költségvetése ezzel az összeggel emelkedik s így ismét arra kell törekednie, hogy olcsó filmet készítsen.

És ambícióját csökkentí mély az igazságtalanságnak az az érzés: is, hogy ő, aki évek óta dolgozik, szakmai mulattal és hozzáértéssel rendelkezik, kénytelen pénzt adni olyasmért, amit új, néha minden gyártási mult és hozzáértés nélküli emberek ingyen kaptak, s most ezzel *dologtalanul, üzleti rezsi és anyagi áldozat nélkül megkeresik vele egyévi gondtalan megélhetésüket.*

Mindez természetesen megváltozna, ha volna még néhány műterem.

Felszerelési hiányok

A műtermek szaporítása nemcsak a fenti okokból lenne szükséges, hanem azért is, hogy nyugodtabban, több műtermi nap alatt lehessen dolgozni. *Ma kiszámítottan, kapkodva, sietve folyik a munka és nincs idő megfelelően, gondosan kidolgozni az egyes jeleneteket.* A magyar rendezőké és más szakembereké, valamint színészeinké az érdem, hogy ilyen körülmények között is tudnak jót alkotni. *Külföldi rendező, gyártó és színész egyáltalában nem vállalkoznék a mi körülményeink között dolgozni.* Azt mondanák, hogy így lehetetlen filmet készíteni! Nálunk átlagosan húsz nap alatt forgatnak le egy filmet, külföldön pedig 4—6 hónap alatt. Tessék mérlegelni ezt a körülményt is!

Azután itt vannak a felszerelési hiányok is, amelyek, mint igen súlyosan ható tényezők gyakorolnak befolyást. Kétségtelen, hogy filmgyáraink minden lehetőt elkövetnek a hiányok pótlására, de ez a háborús nehézségek folytán csak kis mértékben sikerül. A Hunnia Filmgyár műtermeiben gyártott évi 30—35 film részére például *egyetlen hordozható hangfelvevő gép áll rendelkezésre.* Ezzel kell elkészíteni az összes külső felvételeket! Hogy mit jelent ez a magyar éghajlati viszonyok között, azt nem kell külön magyaráznom.

Természetes, hogy a filmek ezért nagyobb részét műterembe szorulnak s a szépen elgondolt, szabadba tervezett jelenetek elvesztik életizüket és színpadhatásúakká válnak a négy fal között.

A filmek színvonalát befolyásoló tényezők közül meg kell még említenem a mozgóképszínházak kis számát. A magyar filmgyártás az elmúlt évek folyamán hatalmasan fejlődött, s ezzel a fejlődéssel nem tartott lépést a mozipark. Más európai országokban, a népesedést és a filmgyártási fejlődést véve alapul, sokkal több a mozi, mint nálunk. Még olyan országokban is aránylag több mozgóképszínház van, amelyekben a filmgyártás egészen kezdetleges, vagy egyáltalában nincs.

Ez abból a szempontból bír jelentőséggel, hogy filmgyártásunk bevételi lehetőségei korlátozottabbak, kisebbek, mint lenni kellene. A filmek nagyobb kihasználási lehetősége erősen javíthatná a színvonalat, mert a gyártás elbírná a magasabb költségvetést is.

A főbb szempontokat ezekben lehet összefoglalni. A továbbiakban rá fogok mutatni azokra a lehetőségekre, amelyek — szerintem — módot nyújthatnak a magyar filmgyártás fejlesztésére és a filmek színvonalának emelésére.

(Folytatjuk.)

BEMUTATÓFILMSZÍNHÁZAK MŰSORA

ÁTRIUM	Münchhausen	IX. 15-től	UFA
CORVIN	Fekete hajnal	IX. 7-től	Hausz
DEÁK	Anyámasszony katonája	VIII. 25-től	Objectiv
FORUM	Ünagsága betoppán	IX. 14-től	Esperia
KASZINO	Anyámasszony katonája	VIII. 25-től	Objectiv
KORZÓ	Lángoló Ifjúság	IX. 15-től	Jupiter
NEMZETI APOLLÓ	Fekete hajnal	IX. 1-től	Hausz
OMNIA	Sorsok a viharban	IX. 16-tól	
RADIUS	Münchhausen	IX. 2-től	UFA
SCALA	Makrancos hölgy	VIII. 19-től	Hausz
SZITTYA	Fekete hajnal	IX. 1-től	Hausz
URÁNIA	Münchhausen	IX. 2-től	UFA

Jelenetek a forgatás alatt álló „Sári bíró” című Hunnia filmből

Írta: Móricz Zsigmond
színművéből Tersánszky Józsi Jenő. Rendező: Hegedűs Tibor. Zene: Vincze Ottó. Gyártásvezető: Tangl Ló-

ránd. Felvételvezető: Zombory György. Operatőr: Vass Károly. Főszereplők: Lázár Mária, Mály Gerő, Kelemen

Eva, v. Gozmány György Mihályi Ernő, Bihari József. Pásztor János. Készül: a Hunnia pasaréti műtermében.

A Luce

az olasz híradó és kultúr-filmek birodalma

Írta: Babiczky Béla

Rómában kilenc kilométernyire a Via Tuscolanán, kevéssel a Cinecittà előtt és majdnem átellenben a Film Kísérleti Központtal, hatalmas fehér félkör alakú épülettömb vonja magára a figyelmet: az Istituto Nazionale Luce, az olasz híradó és kultúr-filmek, vagy ahogy az olaszok mondják, »giornale«-k és »documentario«-k birodalma.

A filmek ezek a rövid

műfajai Olaszországban meg lehetőségen későn fejlődtek ki. Más nemzetek ezen a téren akkor már régen megmutatták, hogy mekkora technikai készséggel, stílustartással és kifejezőerővel lehet gyártani ezeket a rövid filmeket. Olaszországban csodálták és irigyelték ezeket a külföldi kis remekműveket, s ennek hatása alatt született meg néhány éve az Istituto Nazionale Luce hatalmas új intézete.

Száznégyszáz méter, 30.000 méteren

Az egész épület, rengeteg kereszt- és körfolyosójával, az egyforma számozott ajtókkal, a benne uralkodó csenddel visszatükrözi azt a komoly, pontos, de nem hangoskodó, hanem szerény munkát, melyet jennek az intézetnek sok száz névtelen művésze és technikus végez. Ők nem »sztárok«, a nevüket nem igen ismeri a közönség, alig is hallja. Rendezők, operatőrök, sokszor mindkettők egyszemélyben, akik otthoni békés és távoli háborús vidékeken mindenféle filmkilométerekben örökítették és örökítik meg ma is az eseményeket, az olasz városok és az olasz föld szépségeit, művészetét, kultúráját.

Meglepő a Luce adminisztrációs irodáinak sokasága.

A legmodernebb előhívó és másoló intézet

Minket elsősorban az a technikai felszerelés érdekel, mely ezt a hatalmas organizációt és az olasz híradók és kultúr-filmek technikai tökéletességét lehetővé tudja tenni. Az intézménynek a tervezésben is résztvevő mérnökigazgatója mindent szakszerűen elmagyarázva maga vezet végig az épületen. A nagy tisztaság és a teljes precizitás az, ami elsősorban lenyűgöz mindenütt.

A Luce külföldi mérnökök tervei alapján készült előhívó és másoló intézete jelenleg a legjobban berendezett és a legmodernebb egész Euró-

Munkájuk szétágazó, szinte áttekinthetetlen szövevényéről alig lehet fogalmat alkotni, hiszen a Luce az elmúlt évben 104 heti híradót készített, összesen kb. 30.000 méter hosszúságban, s ezeket Olaszország kb. 4500 mozijában hetenként egyszer vetítették. Ezenkívül készített 9 külföldi (francia, német, svájci, magyar, portugál, horvát, bolgár, görög és román) kiadást is. A híradókon kívül

a múlt évben készült 53 új oktatófilm, másik négyet gyűjteményükből állították össze, kilencet újra felhasználtak és 12 külföldit fordítottak olaszra. Filmjeivel a Luce szerepelt többek között a velencei biennálén és a lugánói nemzetközi nagygyűlésen is.

pában. Ez teszi lehetővé az intézménynek a teljes függetlenséget a gyártásnak ebben a legfontosabb részében.

A filmkidolgozó intézet három emeleten helyezkedik el. A legfelső emelet magába foglalja mindazokat az elektromos és kémiai berendezéseket, melyek a nagy Debrie-rendszerű előhívógépek működtetéséhez szükségesek. Tartályok, vezetékek, szűrőberendezések, hatalmas akkumulátor-telepek, transzformátor központ, mechanikai műhelyek, mind hosszú tanulmányok és kutatások alapján átgondolt módszer szerint ké-

szültek. A filmkidolgozásnak minden külső áramzavartól való mentesítése érdekében saját hatalmas áramtelepe van. Ez egy egyenirányító berendezésből és négy hatalmas akkumulátor-sorozatból áll. Mindez úgy van megszerkesztve, hogy az egyik sorozat véletlen idő előtti kisülése esetén abban a pillanatban önműködően egy másik sorozat kapcsolódik be. A kimerült akkumulátorokat azonnal elkezdik feltölteni. A négy akkumulátor-sorozat segítségével biztosítva van a zavartalan áramszolgáltatás az éjjel-nappal tartó állandó munkához. Külön élmény működésben látni a több mint egy méter magas és kb. hetven centiméter átmérőjű higanygőzös áram egyenirányító lámpát. A lila sugarak ragyogását, a forrva hullámozó és széjjel-

fröccsenő sűrű higany játékát a technikus a technika költészetének tekinti és maga is mosolygó szemmel, gyönyörködve szemléli.

Az előhívó és a fixir előállításához a vizet hatalmas berendezés desztillálja. Minden vegyszert teljesen zárt, henger alakú tartályokban külön oldanak fel és külön tartálékolnak. Az egyes oldott vegyszereket különböző színű csövek vezetik a hívót, illetve a fixirt tartalmazó tartályokba. A hívó keverési folyamata, az egyes oldatok adagolása és a hőmérséklet hívás előtti ellenőrzése és szabályozása elektromos berendezéssel automatikusan történik. A folyamat beépített műszereken állandóan ellenőrizhető. Ugyanígy automatikus úton jut az előhívó és a fixir az előhívógépbe is.

A technikai részletek tökéletességei

Maguk ezek a Debrie-rendszerű előhívógépek egy emelettel lejjebb, a második emeleten vannak. A munka teljes nappali világosságnál történik. Itt, mint minden filmlaboratóriumban, a legkényesebb munka folyik. Az itt elhelyezett három 21 elemből és egy 16 elemből álló gépnek működéséhez mégis a legminimálisabb kezelő személyzet szükséges.

A helyiségeknek egész sorozata következik ezután a negatív-film útjában felülvizsgálásától és fények szerinti rendezésétől, melyet különlegesen képzett u. n. fénykiirók végeznek, egészen a hatalmas, félhomályban úszó másolóhelyiségig. Itt jelenleg hét normálfilm másolásához alkalmas gép működik: közülük kettő normálfilm 16 mm-es hangosfilmmé való lekicsinyítésére, három pedig 16 mm-es film kontakt másolására is alkalmas. A hét másológéppel óránként átlagosan kb. 5000 méter film másolása érhető el.

Az előhívóintézet legalsó, harmadik emelet-részén más szkenizometriai helyiségek

vannak berendezve, valamint az elkészült másolatok felülvizsgálására szolgáló vetítők.

Az egész filmkidolgozó intézetben a levegő felhűsítésére zajtalanul működő szellőztető berendezéssel történik, úgy hogy ez a helyiségekben lehetővé teszi a 24 órás megszakítás nélküli munkát. Jelenleg legnagyobb részét női munkások dolgoznak.

A szinkrontermek

A filmkidolgozó intézethez hasonló tökéletességgel van megtervezve és felszerelve a Luce szinkronizáló berendezése is. A szinkrontermek és berendezésük, melyeket mind az intézmény technikusainak elképzelése és tervei nyomán a legnagyobb olasz speciális gyárak készítettek el, kétségkívül jelenleg a legmodernebbek és a legteljesebbek ezen a téren Európában.

A két szinkronizáló (és olaszra való áttöltést, doppiaggiót szolgáló) terem az épület többi részétől akusztikailag teljesen el van szigetelve, a hármasan egymás-

ba épített helyiségek módszerével. Minden helyiségnek másfél méter a falvastagsága. A falakozók hangszigetelő anyagból készültek és a felvevőszobák független alapozásúak, úgyhogy minden külső hatást és rezgést semlegesítenek. A termek falain és mennyezetén mozgatható falapok vannak, melyeknek egyik oldala fényezett fa, másik oldala pedig hangszigetelő anyaggal van bevonva, hogy helyzetük változtatásával módosíthatassák a terem rezonanciáját, s ezzel elérhessék a kívánt akusztikai hatásokat. A falapok mozgatása mechanikusan és teljesen zajtalanul történik, úgyhogy szükség ese-

tén, akár felvétel közben is, könnyen változtatni lehet helyzetüket. Minden szinkronizáló teremhez tartozik egy vetítoszoba is egy kétszalagos és egy többszalagos hangkeverő ill. hangátíró géppel. A hangkeveréshez szükséges zajokból és zörejelekből gazdag raktár áll rendelkezésre. E mellett a szinkrontermekben beépített, tökéletes eredményeket adó hangkulisszák is vannak.

A hangírás módszere is az intézet szabadalmától védett olasz találmány. A hangfelvevő gépek a változó feketedésű lépcsős hangírás elvén alap-
szanak.

A zenetermek

A két szinkronteremhez csatlakozik a nagy zeneterem teljes zenekarok és kórusok hangfelvételeihez. Ennek a hatalmas teremnek a falai fával burkoltak, s úgy vannak elhelyezve, hogy egyetlen felület sem párhuzamos a másikkal. Ezáltal a zeneterem akusztikája ideális zenekari felvételek számára. Valamennyi terem és felszerelés egyidejűleg egymás között is összekapcsolható, úgyhogy

szükség esetén egyetlen filmen lehet dolgozni a három különböző zeneteremben.

A rajzfilm osztály

A feliratok és rajzfilmek készítésére külön osztály van berendezve. Itt egyrészt a rajzoló és kisminta építők végzik nagy gondot és pontosságot igénylő munkájukat, másrészt magukat a felvételeket készítik el. A felvételek céljára két merőleges elhelyezésű és elektromos erővel mozgatható felvevőgép szolgál automatikus élességállításal. A gépek felvételi sebessége változtatható, egyes felvételek is készíthetők vele, mégpedig egyenként, vagy sorozatosan egyenlő időközökben. Ezen a két gépen kívül egy legkomplikáltabb hatások elérésére alkalmas felvevő berendezés áll még rendelkezésre, mely vízszintesen van elhelyezve. A gép sínén futó kocsin van, mely elektromos erővel mozgatható. A feliratok és rajzok felerősítésére praktikus keretbe foglalt transzparens üveglemez szolgál, mely elektromos úton minden irányban mozgatható a felvevőgép mozgásával egyidejűleg is. Ezzel a berendezéssel a legösszetettebb képmozgás és a legrefináltabb megvilágítási és átvilágítási hatások érhetőek el. Néhány automatikus beren-

dezés szolgál még a lámpák mozgatására is.

A Luce híradóinak és filmjeinek összeállítása kis vágószobák egész sorozatában történik, ahol a vágók egyedül, senkitől sem zavarva végezhetik gondos és sokszor nehéz feladatokat jelentő munkájukat. A kész filmeket hatalmas filmtárban helyezik el. Egymásbanyúló, nagyméretű szobák végetnemérő labirintusában könyvtárszerűen, egyéni rendszerű és könnyen kezelhető fémdobozokban elhelyezve állanak a filmtekercsek.

A Luce egyetlen reprezentációra szánt díszes része egy nagy előcsarnok körül helyezkedik el. Innen nyílnak a tanácstermek és egy gyönyörű vetítő, ahol az elkészült és már ellenőrzött filmek első bemutatóját tartják az illetékesek előtt. Ebben az épületrészben minden márvány és nemes, modern elegancia.

Remélem, sikerült röviden megközelítőleg pontos képet nyújtanom az Instituto Nazionale Luce berendezéséről és sikerült rávilágítanom arra a hatalmas ütemű munkára is, mely az egyre tökéletesedő olasz híradó és kultúrfilmek birodalmában folyik.

AKIRŐL még hallani fogunk

Bagladi Sándor, a Madách-színház fiatal tagja, aki amerikai ízű »multal« kötött ki Thália templomában. Tizenötféle foglalkozási ág élettapasztalataival tarsolyában lép, mint kezdő színész a Madách-színház színpadának deszkáira. A »Hamlet«-ben egyszerre négy szerepet is játszik és egyik legközelebb forgatásra kerülő társadalmi filmjéteknek főepizódistája lesz.

(Németh József tanulmányfelvételei.)

MAGYAR MOZGÓFÉNYKÉPGÉPKEZELŐK ORSZÁGOS EGYESÜLETE

mint az állami munkaközvetítő hivatal hat. eng. megbízottja

DIJTALANUL KÖZVETÍT SZAKAVATOTT GÉPÉSZEKET

állandó alkalmazásra és kisegítősekre úgy helyben, mint vidéken.

Budapest, VIII., Népszínház-u. 19.
Telefon: 337-598

Hivatalos órák: 1—3-ig
Hivatalos órák után Tátra mozgó

Az idők jele!

Már nem kétülékes luxusportkocsin, hanem kerék-páron érkeznek a német filmsztárok a műterembe.

Brigitte Horney

Monika Burg

MIT HOL JÁTSZANAK BUDAPESTEN

A lál virága

Aikalom

A nap hőse

Nosztly-fiú esete

Tóth Marival

A nőnek mindig igaza van

Anyámasszony katonája

A pék felesége

Az első randevu

Bajtársak

Bors István

Csákvó és kalap

Denevér

Dilemma

Egy bolond százat csinál

Andrássy, Attila, Flórián

Palota, Pluto, Tatra,

Turul, Ugoesa

Éva

Korona

Ráday, Szivárvány

Budai Apolló,

Deák, Kaszinó

Duna

Adria, Baross,

Belvárosi, Diadal,

Glória, Jézsefvárosi,

Rákóczi

Damjanich, Délibáb,

Hazám, Homeros,

Ipoly, Körönd,

Nyugat, Otthon,

Tinódi, Toldi, Zuglói

Ósbuda

Maros

Hungária,

Capitol

Csaba, Mesevár, Újbuda

Egy szoknya, egy nadrág

Erényesősz

Fekete gyémántok

Fekete hajnal

Földindulás

Gyávaság

Inkognitó

Karosszék,

Katyi

Két szerelmes óra

Kölesönadott élet

Külvárosi órszoba

Lángoló fiatalság

Lázadó férj

Makrancos hölgy

Münchhausen

Néma tanú

Ópiumkeringő

Önagysága betoppan

Órsékváltás

Sorsok a viharban

Uj földesúr

Zöld frakk

Bethlen

Kristály, Népszínház

Hunnia,

Corvin, Nemzeti

Apolló, Szittyá

Béke

Aikotás

Barlang

Anna

Kultúr

Székely

Kamara

Pest

Korzó

Petőfi

Scala

Átrium, Rádus, Uránia

Turán

Beleznay

Fórum

Nép

Omnia

Vitéz

Erzsébet

Akiket sohasem lát, sohasem hall a közönség és akik mégis ott vannak minden jelenetben

A magyar munkás példaképei a Hunnia-beli „pompás fickók”

Bármikor vitt az utam a filmgyárak műtermébe, bármennyire is lekötötte a figyelmemet a forgatandó jelenet előzetes beállítása, próbálása, majd maga a felvétel, mégis pillanatonként különös tisztelettel néztem fel a magasba, ahol szinte a *cirkuszi légtornászokat megszágyenítő ügyességgel* jártak-keltek a keskeny deszkapalókon a díszletek felett; az úgynevezett »világosítók«. Az amerikai felhőkarcolókat építő munkások jutottak ilyenkor eszembe, azok is halálos nyugalommal sétálnak át szédítő magasságban egy-egy keskeny vastraverzen. Egyszer alkalmam volt egy olyan munkással beszélgetni és a végső benyomásom az illető lelkületéről az volt, hogy *különleges foglalkozása folytán jellemileg is átalakult*. Érdekes közös vonásokat fedeztem fel az általában *magasban* dolgozók vagy élők lelke között. *Nemesebb, tisztultabb világszemlélet, emberszeretet, a nyugodtság és a bajtársiaság jellemzi ezeknek az embereknek szellemvilágát*. A repülőt éppúgy, mint a kultúrált magas hegylakókat, vagy az egy szál gerendán dolgozó egyszerű munkást. Mindig az volt az érzésem, hogy talán a veszélyes foglalkozás tudata adja azt a különleges színt, amely mindenben túl a kézzelfogható *egymássegítésben* nyilvánul meg.

Itt ülök a Hunnia egyik műtermében. Figyelem azt a munkát, ami, mondjuk, úgy tizenöt méter magasságban folyik. Úgy gondolom, hogy bizonyára a nap- vagy holdfényhez szükséges világítóberendezéseket, a lámpák sokaságát szerelik, állítják be a megfelelő helyre. Itt lent, magyar műteremben eddig még igen ritkán látott díszlet. Erdő, Valóságos erdő!

Hatalmas ják, föld, avar, elszáradt, lehullott falevelek. Kocsiút. Föld. Valóságos föld! Az ember lába belesüpped. Rákóczi táborhelye,

készülő nagy történelmi film: »Rákóczi nótája« egyik hatalmas epizódjelenete ebben az »erdőben« játszódik le. *Tőhéletes díszlet.*

A legszebb szakmák egyike

A munkások jönnek lefelé. Beszélgetésbe elegyedem velük. Nyoma sem látszik annak, hogy keresik a szavakat, pedig a kérdéseim után azonnal látják, hogy *interjúze* van a dolognak.

Körém állanak. *Órsi Béla* fővilágosító, *Gyarmathy István*, *Kuharik Károly*, *Neumann Gyula*, *Bursi Imre*, *Scherich István* világosítók, míg az építészeket csak ketten képviselik: *Nejedly József* és *Rontó József*.

Gyarmathy István a legbeszédesebbnek látszik. Elmondja, hogy hat évig volt hivatá-

sos pilóta a légierőnél, de azután egészségügyileg letiltották a repüléstől és most már két éve van a Hunniánál.

— *Ebben* úr csoportjában dolgozom, — mondja látható elégedettséggel.

A hangsúlyába kapaszkodom, amikor megkérdezem:

— *Tetszik a foglalkozása?*

— *Nagyon, egyike a legszebb szakmának* — majd kiskisvártatva folytatja —, tulajdonképpen ez nem is szakma, hanem bizonyos fokú művészet. Itt igazán el lehet mondani azt, hogy: »a gyakorlat teszi az embert«.

— *Hogy tanulta meg a világosító munkát? Lehet ezt egyáltalán tanulni?*

Erre már majdnem kórusban felelnek a jelenlevők:

— *Ez az, amit nem lehet megtanulni. Adottság nélkül ennél nem tud senki sem boldogulni.*

A munkások kedvencei

— *Együttes terv alapján dolgoznak?*

— *Igen, de vannak esetek, amikor egyénileg is munkálkodunk* — kapcsolódik a be-

szédbe *Kuharik Károly*.

— *Kik a kedvenc rendezőik?*

— *Lázár István!* — szól a kórus...

»Házifelvétel« a kaszaj Dóm díszlete előtt

— ... és Ráthonyi Ákos —
toldja meg Bursi Imre.

Ha már a kedvenceknél tartunk, megkérdezem, hogy színésznőben kit szeretnek a legjobban?

— Szörényi Évát! — (Ismét a »kórus« felett.)

— Mindenki imádja kedvességéért, bájoságáért — szól valaki.

— És a színészek közül?

— Szilassy Lacikát! — így mondják »Lacikát«.

— Hát azután honnan van ez a nagy szeretet Szilassy iránt?

— Az egy édes... hogy is mondjuk csak? A legközyvetlenebb... játéka is olyan sí-

ma... szerkesztő úr, írja meg, hogy ezt igazán mindnyájunk nevében mondom — lelkesedik Kuharik.

— Ja, igaz, hogy el ne felejtjük, mint művészt Kovács Károlyt és Abonyi Gézárt is nagyon szeretjük, csak az a kár, hogy keveset játszanak itt — mondják többen is egyszerre.

A fővilágosító: Órsi Béla meglehetősen félrevonulva állott eddig, őt kérdezem, de helyette máris felel a társaság szócsöve: Gyarmathy.

— Ő a tettek embere — mutat Órsire —, a munka oroslánrészét ő végzi el. Most jött haza 16 hónapos frontszolgálatból.

A közönség nem értékeli a magyar filmet

Új arc tűnik fel kis társaságunkban: Szilágyi Illés, a »klapper«. (Aki a felvételkor a gép előtt bemozdja a felvétel számát és összecsapja a »klappert«. Még mindig a régi nevén nevezik, pedig már szép magyar neve is van. Így hívják: »Csapó«.)

Ezután már Szilágyi teszi le a garast, ő mesél.

— 1932. óta vagyok a filmnél. Sok szép filmet csináltunk már, kérem. Ilyen volt »Az elcsérelt ember«, »Uz Bence«, a »Semmelweis« — sajnos ezt a közönség nem értékelté úgy, ahogyan illett volna.

— Egyáltalán — folytatja egy lélekzetvételyi idő után Szilágyi Illés —, a közönség nem értékeli úgy a magyar filmet, mint kellene. Mindig az idegen dolgok után szaládnak. Meg kell vallani, szerkesztő úr, hogy a közönségben csalódtunk. Ha tudnák, hogy például mi mennyi szeretettel dolgoztunk és végeztük a munkánkat az »Emberek a havason« című filmnél! Mi meg is jósoltuk a sikert. Most is sikert jósolunk ennek a Rákóczi-filmnek is, mert...

Ebben a pillanatban ér a csoporthoz Daróczy József, az illusztris rendező. Az utolsó szót meghallotta, mert ezeket mondja:

— Interjú készül? Akkor

nem zavarom a társaságot, de a »Rákóczi nótájának« sikeréről ne beszéljünk még, hiszen készen sincs a film... — és Daróczy mosolyogva megy tovább.

Az emberek kissé közelebb hajolnak hozzám:

— Igen jó rendező — mondják —, akinek mindenre gondja van. A legkörülfekintőbb. Olyan tökéletesen oldja meg

a jeleneteket, hogy sok esetben még mi is a játék hatása alá kerülünk.

Hozzánk csatlakozik Bingert Iván is, Bingert János dr., a Hunnia vezérigazgatójának gyakornok-fia.

A munkások meleg szemmel néznek Ivánra és Szilágyi meg is jegyzi:

„A politika le van ejtve“

— Szeretnénk, ha a szerkesztő úr kihangsúlyozná — beszél tovább Szilágyi Illés —, hogy bár kint sokan lenézik ezt a szakmát, pedig művészet a szó legtisztább értelmében és abszolút kollektív munka folyik itt. Mindnyájan egymásnak segítő munkatársai vagyunk.

— A politikával hogy állunk? — teszem fel a kényes kérdést. De éppen azért!

A kórus újra jelentkezik:

— Nem politizálunk, mi csak a munkának élünk, politizálásra nincs időnk.

— A politika le van ejtve! — toldja meg Rontó József építőmunkás.

Apropos! Építészek!

— Hogy megy maguknál a munka? — fordulok Nejedly Józsefhez.

— Kérémszépén, a munka

— A magunk szisztémája szerint akarnánk alakítani Iván urat, de nagyon nyakas ember...

Úgy veszem észre, hogy nemcsak az édesapa, hanem a fiatal Bingert Iván is köszönetetnek és tiszteletnek örvend a Gyarmat-utcai telepen.

Fizikai része valójában miránk vár. Két csoportban éjjel-nappal felváltva dolgozunk. Nálunk azután igazán nincs megállás. Most pedig még nagyobb lelkesedéssel dolgozunk, mint azelőtt, hiszen az első hatalmas történelmi filmünket készítjük.

Az idő erősen előre haladt. A munka menete ismét a húzalokhoz, lámpákhoz, deszkájtárókhoz, kötelekhez és a — magassághoz szólítják az embereket. Tréfálkozva, jókedvűen mennek vissza helyeikre. Pompás, egészségétől duzzadó magyar munkások, akik épp olyan hősei a feltörő fiatal magyar filmgyártásnak, mint azok, akiknek a neveit araszos betűkkel nyomják a mozi plakátokra, míg ők szerényen a háttérbe húzódnak, csendesesen, egymást segítve, a nemzeti érzésben egymásra találva dolgoznak éjjel-nappal, akiknél nem hiányzik a jókedv és a humor és akik található nevet nem is adhatnak volna a futbalcsapatuknak, mint azt, hogy a: »Pompás fickók csapata«.

Csontó Menyhért

Hollywood orientációja a Szovjet felé

Az Új Magyarország szeptember 12-i. vasárnapi számában olvassuk a következő érdekes hírt:

Kétségtelen, hogy az európai filmpiac elvesztése jelentékeny hatással volt az amerikai filmváros, Hollywood életére. Európa államai önálló filmgyártásra rendezkedtek be, az amerikai kivétel megszűnt, aminek természetes következménye, hogy a hollywoodi nagygyárak már évek óta nem dolgoznak olyan lázas ütemben, mint azelőtt.

A filmvállalkozók új piacokat kerestek és azt meg is találták Oroszországban. Érthető, hogy a Szovjet nem ereszt be akármilyen játékfilmet, csupán olyanokat, ame-

lyek a propaganda szempontjainak megfelelnek.

Egyik francia lap szerint Hollywoodban jelenleg több film készül a Szovjet számára. A Foxgyárban egyszerre két ilyen filmet forgatnak. Az egyik a »Moszkvai út«, a másik »A szovjet tengeresz«. A Warner Brothers stúdiójában ugyancsak két filmet gyártanak a Szovjet részére, a »Lenin-grádi lányok« és a »Moszkvai kiküldetés« című filmeket. Ez utóbbi Daves ismert »Mission to Moscow« című könyve nyomán készült, mintegy félmillió dolláros költséggel. A Metro-Goldwin-Mayer »A vörös hadsereg dala« című filmmel kedveskedik a szovjet urainak.

Ha elkallódik egy-egy

Magyar Film példány

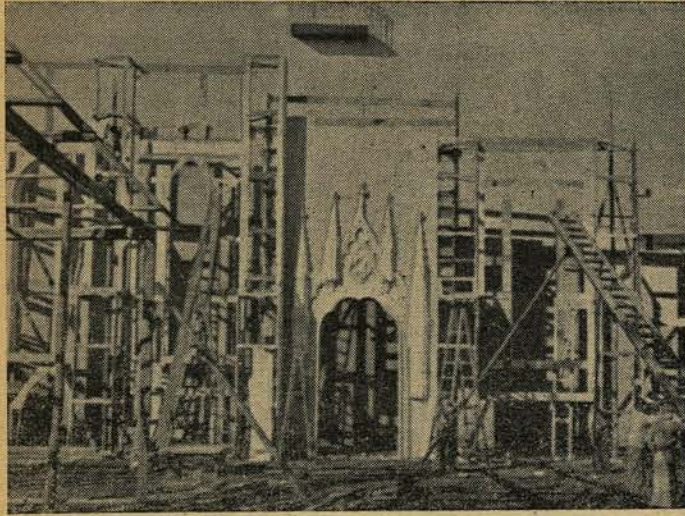
levelező-lap értesítésre megküldi a

Kiadóhivatal

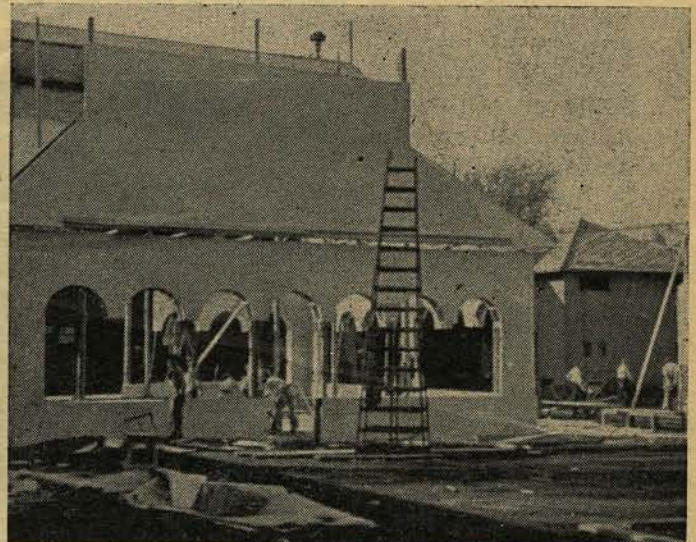
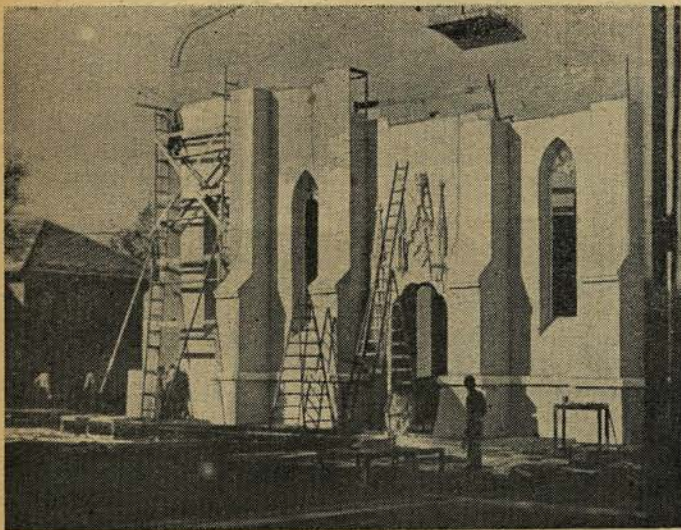
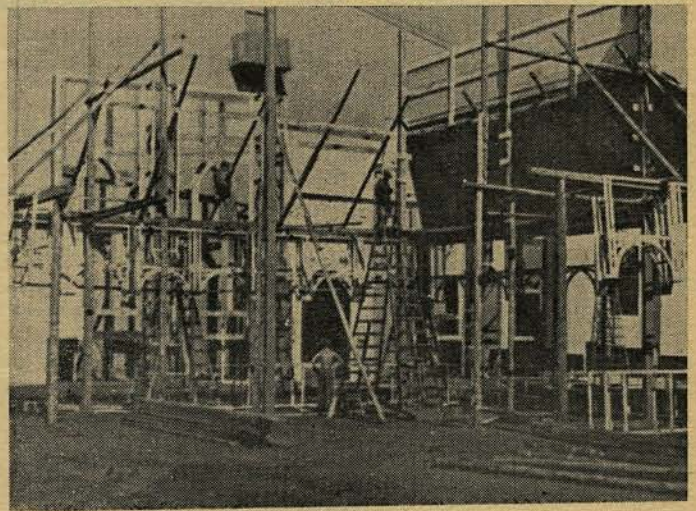

Igy épült fel Kassa — Budapesten

A Dóm északi kapuja

Az Orbán-torony árkádjai

(Zombory György felvételei)

A »FÉLTÉKENYSÉG« BEMUTATÓ ELŐTT. dapest legközelebbi filmpremierjei közül kiemelkedik a legújabb magyar film bemutatója. Zsigray Julianna »Féltékenység« című regényéből Fekete István írta a film forgatókönyvét. A film egyik nagy férfiszerepét, a mozi-vásznon régen látott Somlai Arthur játssza, aki Szenci Imrét, az Alföld öntözésügyi kormánybiztosának személyét eleveníti meg. Felső szerepében Láncozy Margit játszik, a leányuk, a kis Kata: Deésy Mária. A tulajdonképeni női főszereplő Tolnay Klári. Völegénye a filmben Bognár Élek, míg a kormánybiztos titkára: Nagy István. A nagy érdeklődéssel várt filmet Cserépy László rendezte.

UJABB PEÉRY PIRI FILM.

A »Makacs Kata« illusztris szerzőjének újabb filmtémájáról beszélnek szakmai körökben. Eredetileg három Madách-filmtéma versengett egymással a megfilmesítésért. Az illetékesek most Peéry Piri témáját fogadták el. A filmet valószínűleg Németh Antal a Nemzeti Színház igazgatója fogja rendezni.

JEAN PIERRE AUMONT BUDAPESTEN. Egyelőre azonban csak filmben. A »Csavargók« című francia vígjátékban fog szerepelni Budapest hölgyközönségének kedvenc, amely film a közeli napokban kerül bemutatásra. A többi főszerepeken Michel Simon és Meg Lemonier osztoznak.

HIBAIGAZITAS. A 36. számunkban közölt Münchhausen című filmismertetésben Univerzum Film Aktiengesellschaft helyett »Universal« jelent meg. Ezúton helyesbítjük. Univerzum a helyes.

SARDOU VIAGHIRRÚ DRÁMÁJÁBAN: »Fedorá«-ban Luisa Ferrida Amadeo, Nazzarival játssza a film két főszerepét. Ferrida szerepét egyébként, amikor először filmesítették meg a »Fedorá« Pola Negri játszotta.

MAGYAR film HÍREK

MEGHALT HARSANYI ZSOLT EDESANYJA. Az illusztris író és színigazgató edesanyja özvegy sárospataki Harsányi Ödönné, 79 éves korában szeptember 11-én meghalt. Temetése 13-án délután 4 órakor volt, a Farkasréti temetőben, római katolikus szertartás szerint. Az engesztelő szentmiseáldozatot szerdán, 15-én mutatták be a Szervitáléri templomban.

A »MÁRIA FŐHADNAGY«-BÓL is filmváltozat lesz. Szilágyi László nagysikerű operettjének hősnőjét a filmszalagon is Szelezcky Zita fogja játszani.

»FUTÓHOMOK« FILMEN. A hasonló című regényből készülő filmnek története a Nagy-Alföldön játszódik le. A regényben szereplő Szuhay ffigurájának alakítására lázas keresés indult meg az arra legjobban megfelelő idősebb színészek között. Eddig csak egy biztos szerepe van a filmben: a női főszereplőé, amelyet Hidvéghy Valéria ovg eljátszani.

A »LÁNGOLÓ FIATALSÁG« című Jupiter film női főszereplője a magyar Nagy Kató és mellette Jules Berry és Josette Day játszanak felejthetetlen alakítást. A film egyébként a közeljövőben kerül Budapesten bemutatásra.

A szépséges Ilse Werner és Haus Albers a »Münchhausen« című óriási sikerrel futó jubileumi UFA-filmben

HAZIÁLLATOK, MINT FILM SZTÁROK. A manapság ritkán látott háziállatok: csirkék, kacsák és libák szerepelnek, mint főszereplők a magyar baromfitenyésztők filmjében. Az állatszárkok mellett emberek is játszanak a baromfifilmben, méghozzá elég neves színészeink: mint Simon Marcsa, Turányi Endre, és Bíró Anna. K film valójában nem a baromfitenyésztésről szól, hanem különleges keretet ad a film igazi mesejének.

FILMSZÍNÉSZEK A CIRKUSZBAN. A magyar Vöröskereszt és a Rádió a Fényes Cirkuszban pénteken este, szeptember 17-én, nagyszabású művészetet rendez. »Jó mulatást« címmel, a legismertebb magyar szín- és filmművészek részvétele mellett. Így tehát a cirkusz porondján megjelenik Karády Katalin, Szelezcky Zita, Latabár Kálmán, Kelly Anna, Simor Erzs, Fellegi Teri, és természetesen nem maradhat el a kívánsághangversenyek »mindenes« művésze Legényey József dr. sem. Az előadást a rádió a harctéren küzdő honvédeink számára is közvetíti. Az est tiszta jövedelmét Fényes György cirkuszigazgató a Vöröskeresztnek ajánlotta fel.

AZ O. N. F. B. ENGEDÉLYEZTE A »SZAKADÉK« MEGFILMESITÉSÉT. Az Országos Nemzeti Filmbizottság nemrégiben engedélyezte Darvas József népi író »Szakadék« című színművének megfilmesítését, Ranódy László dr. rendezésében. — A film külön érdekessége, hogy nagyrészt népi szereplők játszanak benne és összesen két műtermi nap szükséges kivitelezéséhez, mivel a többi felvételeket vidéken, Túrje községben készítik. — A filmet az Erdélyi filmgyártó gyártja és a Kárpát hozza forgalomba.

Országos Mozgóképvizsgáló Bizottság által engedélyezett filmek

Nyilvános előadásra alkalmasnak találta:

Lángoló fiatalság — előzetes (Accord Final) (Czaupper Miklós) hangos reklám 1 felvonásban, a Les Films Gelbart gyárban 1940. évben készült, 57 m hosszú,

Ma este semmi újság — előzetes (Stasera niente di nuovo) (Esperia) hangos reklám 1 felvonásban, a S. A. F. A. filmgyárban 1942. évben készült, 62 m hosszú,

Magyar világhíradó 1018. (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1943. évben készült, 260 m hosszú,

Rajzos híradó 172. (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1943. évben készült, 127 m hosszú,

UFA világhíradó 205. (Auslandstonwoche Nr. 205.) (UFA) hangos riport 1 felvonásban, az Univerzum filmgyárban 1943. évben készült, 356 m hosszú,

UFA magazin 19. (UFA Magazin Nr. 130.) (UFA) hangos riport 1 felvonásban, az Univerzum filmgyárban 1943. évben készült, 275 m hosszú,

UFA magazin 20. (UFA Magazin Nr. 131.) (UFA) hangos riport 1 felvonásban, az Univerzum filmgyárban 1943. évben készült, 257 m hosszú,

Róma szimfóniája (Rome symphony) (Horváth János) hangos, színes ismeretterjesztő 1 felvonásban, Olaszországban, 1939. évben készült, 279 m hosszú,

LUCE olasz világhíradó 94. (Hunnia) hangos riport 1 felvonásban, a LUCE filmgyárban 1943. évben készült, 267 m hosszú,

Félnapos boldogság — előzetes (Der kleine Grenzverkehr) (UFA) hangos reklám 1 felvonásban, az Univerzum filmgyárban 1942. évben készült, 80 m hosszú,

Igen, vagy nem? (Diacsek) hangos vígjáték 4 felvonásban, a Hunnia filmgyárban 1940. évben készült, 2216 m hosszú,

UFA világhíradó 205. (német beszéd) (Auslandstonwoche Nr. 205. Deutsch gesprochen) (UFA) hangos riport 1 felvonásban, az Univerzum filmgyárban, 1943. évben készült, 353 m hosszú,

1. sz. filmhirdetés 1943/1944. (M. F. I.) hangos reklám 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1943. évben készült, 180 m hosszú,

2. sz. filmhirdetés 1943/44. (M. F. I.) hangos reklám 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1943. évben készült, 200 m hosszú,

3. sz. filmhirdetés 1943/44. (M. F. I.) hangos reklám 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1943. évben készült, 180 m hosszú,

4. sz. filmhirdetés 1943/44. (M. F. I.) hangos reklám 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1943. évben készült, 229 m hosszú,

5. sz. filmhirdetés 1943/44. (M. F. I.) hangos reklám 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1943. évben készült, 180 m hosszú,

Román — előzetes. (Romanze) (Molnár Angela) hangos reklám 1 felvonásban, az Európa stockholmi stúdióban, 1942. évben készült, 58 m hosszú,

Román (Romanze) (Molnár Angela) hangos színmű 5 felvonásban, az Európa stockholmi stúdióban 1942. évben készült, 2380 m hosszú,

Hozományvadász (Kohlhiesels Töchter) (Budapest Film) hangos vígjáték 5 felvonásban, a Tobis filmgyárban 1943. évben készült, 2513 m hosszú,

Kivirul az öreg szív — előzetes (Altes Herz wird wieder jung) (Budapest Film) hangos reklám 1 felvonásban,

a Tobis filmgyárban 1943. évben készült, 114 m hosszú,

Párizsi román — előzetes (Romanze in Moll) (Budapest Film) hangos reklám 1 felvonásban, a Tobis filmgyárban 1943. évben készült, 129 m hosszú,

6. sz. filmhirdetés 1943/44. (M. F. I.) hangos reklám 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1943. évben készült, 185 m hosszú,

7. sz. filmhirdetés 1943/44. (M. F. I.) hangos reklám 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1943. évben készült, 171 m hosszú,

8. sz. filmhirdetés 1943/44. (M. F. I.) hangos reklám 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1943. évben készült, 192 m hosszú,

9. sz. filmhirdetés 1943/44. (M. F. I.) hangos reklám 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1943. évben készült, 182 m hosszú,

10. sz. filmhirdetés 1943/44. (M. F. I.) hangos reklám 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1943. évben készült, 207 m hosszú,

11. sz. filmhirdetés 1943/44. (M. F. I.) hangos reklám 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1943. évben készült, 212 m hosszú,

12. sz. filmhirdetés 1943/44. (M. F. I.) hangos reklám 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1943. évben készült, 233 m hosszú,

13. sz. filmhirdetés 1943/44. (M. F. I.) Magyar Film Irodában 1943. évben készült, hangos reklám 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1943. évben készült, 267 m hosszú,

14. sz. filmhirdetés 1943/44. (M. F. I.) hangos reklám 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1943. évben készült, 230 m hosszú,

15. sz. filmhirdetés 1943/44. (M. F. I.) hangos reklám 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1943. évben készült, 151 m hosszú,

16. sz. filmhirdetés 1943/44. (M. F. I.) hangos reklám 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1943. évben készült, 192 m hosszú,

»Önagysága betoppan« című Esperia-film női főszerepét Klars Calamai játssza.

17. sz. filmhirdetés 19 1/44. (M. F. I.) hangos reklám 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1943. évben készült, 195. m. hosszú,

18. sz. filmhirdetés 1943/44. (M. F. I.) hangos reklám 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1943. évben készült, 182 m. hosszú,

Síélet a havasokon (Berge im Firneglanz) (Budapest Film) hangos ismeretterjesztő 1 felvonásban, az Universum filmgyárban 1943. évben készült, 113 m. hosszú mozgófényképet.

Kísérő műsorul a kötelező arányszámú beszámíthatónak minősítette:

Változatok egy gyermekdalra (Epizódok Dohnányi Ernő életéből) (M. F. I.) hangos kultúrfilm 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1943. évben készült, 276 m. hosszú filmet, **mint Magyarországon készült, magyar nyelvű mozgófényképet.**

Előadásra alkalmasnak találta azzal, hogy nyilvánosan csak úgynevezett keskeny mozgófényképüzemekben szabad bemutatni:

Vörös vihar — előzetes (Med livet sim insats) (M. F. I.) hangos reklám 1 felvonásban, a Svenska filmgyárban 1940. évben készült, 45 m. hosszú,

Szakítani nehéz dolog — előzetes (M. F. I.) hangos reklám 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1942. évben készült, 26 m. hosszú,

Házasság (Hunnia) hangos dráma 2 felvonásban, a Hunnia filmgyárban, 1942. évben készült, 938 m. hosszú,

Házasság — előzetes (Hunnia) hangos reklám 1 felvonásban, a Hunnia filmgyárban, 1942. évben készült, 33 m. hosszú,

UFA magazin 18. sz. (UFA Magasin 127.) (Kefifor) hangos riport 1 felvonásban, az Universum filmgyárban 1943. évben készült, 115 m. hosszú,

Negyediziglen — előzetes (Hunnia) hangos reklám 1 felvonásban, a Hunnia filmgyárban 1942. évben készült, 38 m. hosszú,

Negyediziglen (Hunnia) hangos színmű 2 felvonásban, a Hunnia filmgyárban 1942. évben készült, 1083 m. hosszú,

Igy kell sielni! (Kefifor) (Osterski-tour in Tirol) hangos riport 1 felvonásban, a Bavaria filmgyárban 1939. évben készült, 218 m. hosszú,

Magyar világhíradó 1919. (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1943. évben készült, 289 m. hosszú,

Híradó filmszínház különkiadása 138. sz. (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1943. évben készült, 222 m. hosszú,

Rajzos híradó 173. sz. (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1943. évben készült 103. m. hosszú,

UFA világhíradó 206. sz. (Auslandstonwoche Nr. 206.) (UFA) hangos riport 1 felvonásban, az Universum filmgyárban 1943. évben készült, 346 m. hosszú,

UFA világhíradó 206. német be-

széddel. (Auslandstonwoche Nr. 206. deutsche gesproch) (UFA) hangos riport 1 felvonásban, az Universum filmgyárban 1943. évben készült, 346 m. hosszú, —

Rökavadászat. (Horváth filmkölcsonzó) hangos ismeretterjesztő 1 felvonásban Olaszországban 1939. évben készült, 278 m. hosszú, szült, 282 m. hosszú,

Mékszávaló szélhámos. (Fahrt ins Abenteuer) (Budapest film) hangos vígjáték 5 felvonásban a Tobis film G. m. b. H. filmgyárban 1943. évben készült, 2290 m. hosszú mozgófényképet.

Földindulás — előzetes (M. F. I.) hangos reklám 1 felvonásban, a Hunnia filmgyárban 1939. évben készült, 49 m. hosszú,

Alkalom — előzetes (M. F. I.) hangos reklám 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1942. évben készült, 20 m. hosszú,

Magyar világhíradó 1018. (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1943. évben készült, 105. m. hosszú,

UFA világhíradó 205. (Auslandstonwoche) (Kefifor) hangos riport 1 felvonásban, az Universum filmgyárban 1943. évben készült 145 m. hosszú **keskeny mozgófényképet.**

Előadásra alkalmasnak találta, de eltiltotta, hogy azon 16 évesnél fiatalabb korúak jelen lehessenek:

Ma este semmi újság (Stasera niente di nuovo) (Esperia) hangos dráma 5 felvonásban, a S. A. F. A. filmgyárban 1942. évben készült, 2733 m. hosszú mozgófényképet.

Külföldre kivinni engedélyezte:

Házassággal kezdődik — előzetes (M. F. I.) hangos reklám 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1943. évben készült, 70 m. hosszú,

Szent Jobb körmenet (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1943. évben készült, 63 m. hosszú,

Hadnagyavatások (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1943. évben készült, 45 m. hosszú mozgófényképet.

95. sz.

Itáliából. Az olasz bűvárhajók legény-ségének kiképzése. Elméleti és gyakorlati oktatás az iskola padjaiban. Ez az iskola el van látva a tanításhoz szükséges szerelvényekkel. Előadás egy bűvárnaszád modelltől. Ime a növendékek egy bűvárnaszád kormány-kabinjában. Természetesen ez a bűvárnaszád is csak modell, de eredeti nagyságban. A tanfolyam végeztével a növendékek a helyszínre vonulnak, hol a záróünnepély jelentős szertartása fog lejátszódni. A rangidősök feltűzik az újoncok egyenruhájára a bűvárhajósok jelvényét. Végre elérkezik az iskola növendékeitől várva-várt pillanat: indulás az első hadi küldetésre.

Látogatás egy olasz fegyvergyárban, hol munkások váltakozó csoportokban éjjel-nappal szakadatlanul dolgoznak. Itt könnyű és nehéz fegyverek gyors összeállítását láthatjuk.

Különböző típusú gépfegyverek összeállítás. Számtalan lövéssel próbálják ki a cső ellenállását a túlságos felhevüléssel és a gyors lehűléssel szemben.

Ime az ágyúk szakosztályában: az ágyúcsövek rakásai várják, hogy a megfelelő ágyútalpra szereljék őket.

Itt a szakmunkások az ágyúcsövek zárószervezetének összeállításával foglalkoznak. Ezen esztergák az ágyúcsövek belsejének barázdálására szolgálnak. Az ágyútalpak összeállítása és a páncélok szerelése.

Spanyolországból. Franco generaliszsimusz résztvesz a Munka Ünnepe tartott összejövetelen, mely alkalommal több, mint százezer munkás tolmácsolta előtte hűségét és a haza jövőjébe vetett hitét.

A Santa Lucia egyház tornya még romjaiban is őrzi elmémult harangját.

Az építészeti jellegzetessége miatt könnyen felismerhető királyi palota sem kerülte el a pusztulást: a bombák rombolása mutatja, hogy milyen pontosan vették célba.

Az Anjou-torony büszkén viseli nevét.

Felelős szerkesztő:

MATOLAY K. GÉZA dr.

Felelős kiadó:

LIEBER LÁSZLÓ dr.

Kiadóhivatali főnök:

GYIMESY KÁSÁS ERNŐ

Készült a

„Jövő» nyomdászvetkezet műhelyében

Budapest, IX., Erkel-u. 17.

Telefon: 182-278.

Felelős vezető: Demjén Ferenc

1943. szept. 14-15-16-17-én tartja

Kárpát Film

1943. évi első országos szakmai bemutatóját
A NEMZETI APOLLÓBAN

BEMUTATÁSRA KERÜL:

Szept. 14-én, kedden délelőtt 11 órakor:

DANIELLE DARRIEUX

világhírű vígjátéka!

Európa legnagyobb sikerű filmje

Az első csók

Az első nagy magyar revüfilm

Magyar kívánság- hangverseny

Írta: Babay József. Rendezte: Balogh István.
Zene: Dolecskó Béla. Kép: Berendik István.
Díszlet: B. Kokas Klára.

Főszereplők:

Szelezky Zita, Jávor Pál, Sárdy János
Fényes Aliz, Barabás Sári, Vaszary Piri
Kelly Anna, Vágó néni, Rosita Serrano
Kiss Manyi, Bordy Bella, Somogyvári Gyula
Tompá Pufi, „Dani bá”.

RODUKCIÓ:

Kárpát — Siegler film.

Szeptember 16-án, csütörtökön dél-
előtt 11 órakor

mutatják be **CARL LAMAC**
rendezői mesterművét

A

CSODAREPÜLŐ

c. vígjátékot

Főszerepekben: **RELLYS, GEORGES GREY** (a
Kútásó lánya c. film főszereplője), **MONIQUA
ROLAND**

A francia filmgyártás versenyen
felüli alkotása!

Szeptember 17-én, pénteken
délelőtt 11 órakor kerül bemutatásra a
meghívottak előtt az 1943—44. évi pro-
dukciónk reprezentatív magyar filmje!

KALOTASZEGI

MADONNA

A magyar Erdély romantikus
szépsége egy hatalmas
filmkölteményben

Írta:
Seffedin Seffket bey
Rendezte:
Rodriguez Endre
Zene:
Buday Dénes
Munkatárs:
Máriássy Félix
Kép:

**Eiben István és
Berendik István**
Díszlet:
B. Kokas Klára

Főszereplők:
**Adorján Éva
Sárdy János
Petrovich Szeptiszláv
Maklár Zoltán
Tompá Pufi
Egyed Lenke stb.**

A film külső felvéte-
lei Körösfőn, Kolozs-
váron és a Borszéki
Havasokban készült!

ERDÉLYI — KÁRPÁT FILM

Budapest,
1943.
szept. 15

V évf.
37. sz.

Egyes
szám ára:
70 fill.

MESTER FILM RÖPVEZS

Szendrey Kata és Jávor Pál a

„VAISE TRISTE”

filmnovella két főszereplője

Produkción: Görgényi Béláné

Forgalombahozza: MESTER FILM

SZERKESZTI
D. MATOLAY
K. GÉZA